

2024/2030

2024 7 24

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2024/2030

2024 m. liepos 23 d.

kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 skiriama skubi finansinė parama vaisių bei daržovių ir vyno sektoriams, nukentėjusiems nuo nepalankių klimato reiškinių Austrijoje, Čekijoje ir Lenkijoje

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾, ypač į jo 221 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) 2024 m. pavasarį kai kurios Austrijos dalys nukentėjo nuo neregėto masto nepalankių klimato reiškinių (šalnų), iki kurių temperatūra sausio, vasario ir kovo mėn. buvo neįprastai šilta. Todėl vidutiniškai trimis savaitėmis ankstyvesnė augmenija buvo jautresnė žemesnei nei įprastai pavasario temperatūrai. Šalnų banga labai paveikė sėklavaisius ir kaulavaisius, taip pat vyno sektorių;
- (2) 2024 m. balandžio mėn. antroje pusėje Čekijos teritorija dvi savaites buvo veikiamas neregėto masto nepalankių klimato reiškinių (šalnų), dėl kurių kelias dienas temperatūra buvo žemesnė nei įprasta. Atsižvelgiant į tai, kad, esant labai šiltiems orams kovo mėn. augalija greitai suvešėjo, vaismedžių sodams ir vynmedžiams padaryta precedento neturinti žala. Šalnų banga labai paveikė vaisių gamybą, taip pat vyno sektorių;
- (3) 2024 m. balandžio mėn. kai kurios Lenkijos dalys nukentėjo nuo neregėto masto nepalankių klimato reiškinių (šalnų). Atsižvelgiant į tai, kad, esant labai šiltiems orams kovo mėn., augalija buvo labai suvešėjusi, šalna neigiamai paveikė vaisius ir daržoves, ypač sodus ir uogas, taip pat vyno sektorių. 2024 m. gegužės mėn. vaisių ir daržovių sektorius buvo veikiamas dar kitų nepalankių klimato reiškinių (krušos) ir patyrė papildomą žalą;
- (4) nors yra požymių, kad tokie nepalankūs klimato reiškiniai vyksta dėl apskritai su klimato kaita susijusios rizikos didėjimu žemės ūkiui, šių reiškinių intensyvumas Austrijoje, Čekijoje ir Lenkijoje buvo išskirtinis ir padarė žalą dideliame plotui ir reikšmingai produkcijos daliai;
- (5) dėl šių nepalankių klimato reiškinių žemės ūkio produktų gamintojams padaryta didelė žala ir, dėl jų nukentėję Austrijos, Čekijos ir Lenkijos ūkininkai prarado pajamas, o žemės ūkio valdų ekonominiams gyvybingumui iškilo pavojus;
- (6) todėl reiktų priimti išskirtinę priemonę, kuri padėtų spręsti konkrečias po tų nepalankių klimato reiškinių iškilusias problemas;
- (7) dėl nepalankių klimato reiškinių žemės ūkio gamintojų patirta didelė žala ir ekonominiai nuostoliai yra konkreti problema pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 221 straipsnį ir jos negalima lengvai išspręsti priemonėmis, kurių imamasi pagal to reglamento 219 arba 220 straipsnį. Padėtis nėra konkrečiai susijusi su nustatytu unikaliu rinkos sutrikimu ar tikslia jo grėsme. Ji taip pat nesujusi su priemonėmis, kuriomis būtų kovojama su gyvūnų ligų plitimu ar vartotojų pasitikėjimo praradimu dėl pavojaus visuomenės, gyvūnų ar augalų sveikatai;

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

- (8) Austrijai, Čekijai ir Lenkijai skiriamos sumos turėtų būti nustatytos visų pirma atsižvelgiant į atitinkamą Austrijos, Lenkijos ir Sąjungos svorį Sąjungos žemės ūkio sektoriuje, remiantis tiesioginėms išmokoms taikomomis grynosiomis viršutinėmis ribomis, nustatytomis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115 ^(?) V priede, taip pat naujausių nepalankių klimato reiškinių šiose valstybėse narėse poveikiu;
- (9) Austrija, Čekija ir Lenkija turėtų paskirstyti pagalbą veiksmingiausiais kanalais, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, kuriais atsižvelgiama į atitinkamų ūkininkų patiriamų sunkumų ir faktinės ekonominės žalos mastą. Jos turėtų užtikrinti, kad tie ūkininkai būtų galutiniai pagalbos gavėjai ir būtų vengiama bet kokio rinkos ir konkurencijos iškraipymo;
- (10) kadangi Austrijai, Čekijai ir Lenkijai skirtos sumos tik iš dalies sumažintų ūkininkų patiriamus ekonominius sunkumus, šioms valstybėms narėms turėtų būti leista suteikti papildomą nacionalinę paramą gamintojams laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų;
- (11) siekiant Austrijai, Čekijai ir Lenkijai suteikti lankstumą skirstyti pagalbą atsižvelgiant į atitinkamų ūkininkų aplinkybes, joms turėtų būti leista ją sumuoti su kita parama, finansuojama Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, užtikrinant, kad ūkininkai negautų kompensacijos permokos;
- (12) kad būtų išvengta kompensacijos permokų, Austrija, Čekija ir Lenkija turėtų atsižvelgti į paramą, suteiktą pagal kitas nacionalines ar Sąjungos paramos priemones arba privačias schemas siekiant reaguoti į atitinkamus ekonominius nuostolius;
- (13) dėl priežasčių, susijusių su biudžetu, Sąjunga turėtų finansuoti Austrijos, Čekijos ir Lenkijos patirtas išlaidas pagal šią išskirtinę priemonę tik tada, jei jos patirtos iki tam tikros leidžiamos datos. Todėl šiai išskirtinei priemonei skirta parama turėtų būti išmokėta iki 2025 m. sausio 31 d.;
- (14) kadangi po 2025 m. sausio 31 d. mokėjimai nebebus atliekami, Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2022/127 ^(?) 5 straipsnio 2 dalis, kurioje numatytas proporcingas mėnesinių išmokų mažinimas pasibaigus terminui, netaikoma;
- (15) Austrija, Čekija ir Lenkija turėtų pateikti Komisijai išsamią informaciją apie šio reglamento įgyvendinimą, kad Sąjunga galėtų stebėti šiuo reglamentu nustatytos priemonės veiksmingumą;
- (16) siekiant užtikrinti, kad ūkininkai pagalbą gautų kuo greičiau, Austrijai, Čekijai ir Lenkijai turėtų būti suteikta galimybė šį reglamentą įgyvendinti nedelsiant. Todėl šis reglamentas turėtų įsigaliooti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (17) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo komiteto nuomonę,

^(?) 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 (OL L 435, 2021 12 6, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

^(?) 2021 m. gruodžio 7 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/127, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2116 papildomas mokėjimo agentūrų ir kitų įstaigų, finansų valdymo, sąskaitų patvirtinimo, užstatų ir euro naudojimo taisyklėmis (OL L 20, 2022 1 31, p. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Austrijai skiriama iš viso 10 mln. EUR dydžio Sąjungos pagalba, Čekijai skiriama iš viso 15 mln. EUR dydžio Sąjungos pagalba, o Lenkijai – 37 mln. EUR dydžio Sąjungos pagalba išskirtinei paramai ūkininkams teikti, laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų.
2. Austrija, Čekija ir Lenkija 1 dalyje nurodytas sumas naudoja priemonėms, kuriomis siekiama kompensuoti labiausiai nukentėjusių vaisių ir daržovių sektoriaus ir vyno sektoriaus ūkininkų ekonominius nuostolius, darančius poveikį ekonominiam ūkininkų gyvybingumui.
3. 2 dalyje nurodytos priemonės taikomos remiantis objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, kuriais atsižvelgiama į faktinius nukentėjusių ūkininkų ekonominius nuostolius ir užtikrinama, kad dėl išmokų nebūtų iškraipoma rinka arba konkurencija.
4. Austrija, Čekija ir Lenkija užtikrina, kad tais atvejais, kai ūkininkai nėra tiesioginiai Sąjungos pagalbos išmokų gavėjai, jiems atitektų visa Sąjungos pagalbos ekonominė nauda.
5. Austrijos, Čekijos ir Lenkijos patirtos išlaidos, nurodytos 1 dalyje ir susijusios su išmokomis pagal 2 dalyje nurodytas priemones, atitinka Sąjungos pagalbos skyrimo reikalavimus tik jei tos išmokos išmokėtos iki 2025 m. sausio 31 d.
6. Parama pagal šiame reglamente numatytas priemones gali būti sumuojama su kita parama, finansuojama Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšomis.
7. Austrija, Čekija ir Lenkija, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, gali skirti papildomą nacionalinę paramą priemonėms, kurių imamasi pagal 2 dalį, neviršydamos 200 proc. šio straipsnio 1 dalyje nustatytų atitinkamų sumų, su sąlyga, kad pagal jas atliekami mokėjimai neiškraipys rinkos arba konkurencijos, arba dėl jų neatsiras kompensacijos permokos.
8. Kad būtų išvengta kompensacijos permokų, kai teikiama parama pagal šį reglamentą, Austrija, Čekija ir Lenkija atsižvelgia į paramą, suteiktą pagal kitas nacionalines ar Sąjungos paramos priemones arba privačias schemas siekiant reaguoti į atitinkamus ekonominius nuostolius.

2 straipsnis

1. Austrija, Čekija ir Lenkija nedelsdamos ir ne vėliau kaip 2024 m. spalio 31 d. dėl priemonių, įgyvendintų pagal 1 straipsnį, pateikia Komisijai:
 - a) ketinamų taikyti priemonių aprašymą;
 - b) kriterijus, pagal kuriuos nustatomi pagalbos teikimo metodai, jai skiriamos sumos ir pagalbos paskirstymo ūkininkams loginį pagrindimą;
 - c) informaciją apie numatomą priemonių poveikį siekiant kompensuoti ūkininkų ekonominius nuostolius;
 - d) informaciją apie veiksmus, kurių buvo imtasi siekiant patikrinti, ar numatytas priemonių poveikis pasiektas;
 - e) informaciją apie veiksmus, kurių imtasi siekiant išvengti konkurencijos iškraipymo ir kompensacijos permokų;
 - f) Sąjungos išlaidų mokėjimo prognozę, suskirstytą pagal mėnesius iki 2025 m. sausio 31 d.;
 - g) informaciją apie papildomos paramos, suteiktos pagal 1 straipsnio 7 dalį, dydį;
 - h) informaciją apie veiksmus, kurių imtasi siekiant kontroliuoti, ar ūkininkai atitinka reikalavimus, ir apsaugoti Sąjungos finansinius interesus.
2. Ne vėliau kaip 2025 m. birželio 15 d. Austrija, Čekija ir Lenkija informuoja Komisiją apie bendras pagal kiekvieną priemonę išmokėtas sumas (jei taikytina, suskirstytas pagal Sąjungos suteiktą pagalbą ir papildomą nacionalinę pagalbą), gavėjų skaičių ir tipą ir priemonės veiksmingumo vertinimą.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. liepos 23 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN
